

ทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วย การแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา

Patient Attitudes Influencing Decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province

นายสิทธิพันธ์ ผลงาม¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนไทย ในจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรค ด้วยการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาโรค ด้วยการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาโรค ด้วยการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยทั้งที่โรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Samples t-Test, One-Way ANOVA, Simple Regression และ Pearson

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 สถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ รายได้ 15,000-30,000 บาท ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. เพศและรายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย ไม่แตกต่างกัน

2. อายุ, สถานภาพ, การศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสงขลา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. ปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย (B = 0.136 t = 9.292 P value = 0.00) ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ: ทัศนคติ การตัดสินใจ การแพทย์แผนไทย

ABSTRACT

A study of Patient Attitudes Influencing Decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province, the objectives are 1) to study personal factors such as gender, age, marital status, education, occupation, income which affects to patient attitudes and influencing decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province. 2) to study patient attitudes factors that affects decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province. 3) to study various suggestions of patient attitudes that affects decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province. The sample used in the study was 400 sample. The patient's used Thai Traditional Medicine in hospitals and clinics, Songkhla Province. Data collection was performed by using questionnaires. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t-Test, One-Way ANOVA, Simple Regression and Pearson.

The study found that Most of the respondents were female. Aged between 31 - 40 years old, single, bachelor's degree work as government officer/ state enterprise officer with a monthly income of 15,000 – 30,000 baht. hypothesis test results:

1) A difference of gender and income affects to patient attitudes and influencing decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province. Do not difference.

2) A difference of age, marital status, education and occupation affects to patient attitudes and influencing decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province had different effects. at a statistical significance level of .05

3) Patient attitudes factors influencing decisions for using Thai Traditional Medicine in Songkhla Province. (B = 0.136 t = 9.292 P value = 0.00) Both related in medium positive at a statistical significance level of .01

Keywords: Attitude, Decision, Thai Traditional Medicine

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประชาชนไทยในยุคสมัยใหม่เริ่มหันมาใส่ใจสุขภาพกันมากขึ้น ด้วยสาเหตุสำคัญคือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลให้ประชากรชาวไทยเสียชีวิตไปกว่า 20,000 ราย ปี 2564 นับเป็นปีที่โควิด-19 แพร่ระบาดมากที่สุด สร้างความเสียหายให้คนไทยมากที่สุด ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ปกติ ไม่สามารถออกไปทำมาค้าขายได้ ห้างฯ ร้านต่างๆ ต้องปิดตัว บริษัทใหญ่ๆ ก็มีปิดตัวลงเช่นกัน สถาบันการแพทย์ไม่สามารถรองรับผู้ป่วยได้มากพอ ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด ทั้งขาดรายได้ขาดกำลังใจ จึงทำให้เกิดความสูญเสียทางอ้อมหรือ “การตายส่วนเกิน” อันไม่ได้เกิดจากโรคโควิด-19 โดยตรง แต่การสูญเสียทางอ้อมนี้มีการคาดการณ์ว่าจะสูงกว่าค่าที่ประเมินข้างต้นพอสมควร ซึ่งการประเมินการสูญเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมอันเนื่องมาจากวิกฤตโควิด-19 ของประเทศไทยพบว่ามีตัวเลขสูงถึง 60,000 ราย เมื่อเหตุการณ์ต่างๆ ผ่านพ้นไป ปัจจุบัน แม้โควิด-19 จะยังมีอยู่แต่ก็ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมากนัก เนื่องจากส่วนหนึ่งได้มีวัคซีนต้านโรคโควิด-19 ทำให้อาการของโรคไม่หนักแล้วเหมือนแต่ก่อน และอีกส่วนหนึ่งคือประชาชนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้ การใส่หน้ากากอนามัยกลายเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนกระทำจนเป็นนิสัย Work From Home ก็กลายเป็นเรื่องปกติเช่นกัน แต่ที่สำคัญคือการพบว่าคนไทยหันมาใส่ใจในสุขภาพมากยิ่งขึ้น อันเกิดขึ้นมาจากการปรับตัวต่อวิกฤตโควิด-19 จะเรียกว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นท่ามกลางวิกฤตก็ว่าได้ สังเกตได้จากแนวโน้มการเจ็บป่วยของคนไทยลดลงเรื่อยๆ ในปี 2564 และยังคงมีตัวเลขลดลงอย่างต่อเนื่อง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2565, หน้า 14-15)

ในด้านการต่อต้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การแพทย์แผนไทยนั้นได้มีบทบาทด้วยเช่นกัน มีงานวิจัยเชิงทดลองในการใช้ยาฟ้าทะลายโจรร่วมในการรักษาผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีอาการรุนแรงน้อยและไม่ได้รับยาต้านไวรัส เทียบกับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับยาฟ้าทะลายโจรพบว่า ยาฟ้าทะลายโจรช่วยลดระยะเวลาของอาการโควิด-19 มีประสิทธิผลในการลดน้ำมูก ไอ ความถี่ในการไอ และลดปัญหาการรับกลิ่นได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม (ดารารัตน์ รัตนรักษ์ และคณะ, 2564, หน้า 269-282) ปัจจุบันยังมีการพบว่า แม้คนไข้จะหายป่วย 3-6 เดือนแล้ว ก็ยังมีอาการหลงเหลืออยู่เรียกว่า Long COVID ซึ่งการนำสมุนไพรมาใช้รักษานั้น ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งได้เช่นกันเช่น ชิง พริกโรหหรือพริกขี้หนูแห้ง ไบบัวบก หอมแดง กระเทียมแก้ว (ศิริกร โพธิ์จันทร์, 2565)

ในปี 2561 ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยในการใช้บริการแพทย์แผนไทยพบว่า ทัศนคติด้านสุขภาพไม่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยในการใช้บริการแพทย์แผนไทย (ณฐกานต์ คงธรรม, 2561) ผู้วิจัยคาดการณ์ว่า เนื่องจากในปี 2561 วิกฤตโควิด-19 ยังมิได้เกิดขึ้นผู้คนจึงไม่ได้ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพเท่าที่ควร แต่ปัจจุบันเมื่อวิกฤตโควิด-19 ทุเลาลงจึงทำให้ผู้คนหันมาใส่ใจในสุขภาพมากขึ้น ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพร่างกาย สังเกตได้จากแนวโน้มการเจ็บป่วยของคนไทยที่ลดลงเรื่อยๆ ในปี 2564 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทัศนคติของผู้ป่วยที่มีต่อการแพทย์แผนไทย เพราะคาดการณ์ว่า หลังจากผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19 ทัศนคติของผู้ป่วยที่มีต่อการแพทย์แผนไทยจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวการที่คนไทยให้ความใส่ใจในสุขภาพ พร้อมทั้งจะเปิดรับความรู้มุมมองใหม่ๆ ด้านสุขภาพมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า นอกจากการแพทย์แผนปัจจุบันแล้ว การแพทย์แผนไทยสามารถเป็นอีกตัวเลือกหนึ่ง ที่สามารถแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ รักษาโรคและบำรุงสุขภาพร่างกายได้เช่นกัน ทั้งยังเป็นความรู้ที่สืบทอดกันมาควรค่าแก่การสืบสาน รักษาและพัฒนาต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นหัวข้อเรื่อง “ทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา” และเห็นโอกาสสำคัญที่ทำให้การแพทย์แผนไทยเติบโตได้ โดยการประชาสัมพันธ์และการตลาด เพื่อให้ผู้ป่วยทราบถึงคุณค่าของการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย คุณค่าของการใช้สมุนไพรและข้อดีต่างๆ ทำให้ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการแพทย์แผนไทยหันมาใช้บริการแพทย์แผนไทยมากยิ่งขึ้น หรือจะกล่าวในเชิงธุรกิจคือ เป็นโอกาสสำคัญในการขยายฐานลูกค้าให้เพิ่มมากขึ้น การทำการตลาดจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเพิ่มฐานของลูกค้า ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเริ่มต้นทำการตลาดควรเริ่มต้นจากการศึกษาผู้ใช้บริการหรือกลุ่มเป้าหมายก่อนเป็นอันดับแรก โดยการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะมีประโยชน์ สามารถนำผลการวิจัยไปต่อยอดในการทำการตลาด ให้แก่โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและคลินิกการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา ให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วย การแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วย การแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วย การแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้ารับการรักษาโรคด้วย การแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา ที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ป่วยส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการรักษาโรค ด้วยการแพทย์แผนไทยในจังหวัดสงขลา มีความสัมพันธ์ที่ไม่แตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

สรุปความหมายของทัศนคติได้ว่า ความรู้สึก ความเชื่อที่ตนเองมี โดยมีพื้นฐานจากความรู้หรือคำสอนที่ตนเองได้รับ ว่ามีทัศนคติเชิงบวกหรือทัศนคติเชิงลบ หรือเป็นเฉยๆ ไม่มีทัศนคติอย่างไร ซึ่งจะแสดงออกมาผ่านพฤติกรรมต่างๆ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาทัศนคติด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทัศนคติด้านความรู้ความเข้าใจ ของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถนำผลลัพธ์ไปพัฒนาศึกษาความคิดของลูกค้ำว่ามีทัศนคติต่อการแพทย์แผนไทยอย่างไร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ในการเข้ารับการรักษาโรคนั้น ผู้ป่วยต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจซึ่งการแพทย์แผนไทยเป็นตัวเลือกหนึ่งในความเป็นไปได้ที่ผู้ป่วยจะเลือกใช้ บริการ การศึกษากระบวนการตัดสินใจจึงมีความสำคัญ สามารถทำให้เข้าใจผู้ป่วยได้ว่าใช้ปัจจัยใด ประกอบการตัดสินใจ เพื่อที่จะเพิ่มโอกาสให้ผู้ป่วยเลือกใช้บริการการแพทย์แผนไทยมากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการตัดสินใจ

ส่วนที่ 4 คำถามแบบเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ประชากร

ผู้ที่เคยเข้าใช้บริการโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและคลินิกการแพทย์แผนไทย ใน จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การตรวจสอบความตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จำนวน 3 ท่าน ผลการประเมินคือ .98

2. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน (Pre-test) จากนั้น นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลการประเมินคือ .93

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย และปัจจัยในการตัดสินใจเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 Independent Samples t-Test เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านข้อมูลเฉพาะส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรมากกว่า 2 ตัว ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 วิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยที่มาเข้ารับการรักษาโรคด้วยการแพทย์แผนไทย ทั้งในโรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.7 มีอายุส่วนใหญ่อยู่ที่ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 41 สถานภาพส่วนใหญ่เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 66.2 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65 อาชีพส่วนใหญ่ทำอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 31.1 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ที่ 15,000-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.2

จากการศึกษาประเภทการรักษาที่ผู้ป่วยเคยใช้บริการการแพทย์แผนไทยทั้งในโรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดสงขลาพบว่า การนวดไทยมีจำนวนการใช้บริการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82 รองลงมาคือการใช้ยาสมุนไพร ร้อยละ 47.3 ลำดับที่สามคือการประคบสมุนไพรร้อยละ 31.5 ลำดับที่สี่คือ การอบสมุนไพรร้อยละ 20.5 ลำดับสุดท้ายน้อยที่สุดคือ ประเภทอื่นๆ ร้อยละ 4.5

ปัจจัยด้านทัศนคติ

จากการศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยแพทย์แผนไทยทั้งในโรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดสงขลา พบว่า ทัศนคติโดยรวมของผู้ป่วยอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.71 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ปัจจัยทัศนคติด้านอารมณ์ความรู้สึก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.25 รองลงมาคือ ปัจจัยทัศนคติต่อผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.97 ลำดับต่อไปคือ ปัจจัยทัศนคติด้านสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.56 และลำดับสุดท้ายน้อยที่สุดคือ ปัจจัยทัศนคติด้านความคิดความรู้ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.09

ปัจจัยด้านการตัดสินใจ

จากการศึกษาปัจจัยด้านการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยทั้งในโรงพยาบาลและคลินิกในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านการตัดสินใจของผู้ป่วยโดยรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.9 ปัจจัยด้านที่สูงที่สุดคือปัจจัยการตัดสินใจด้านอาการเจ็บป่วย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.91 รองลงมาคือ ปัจจัยการตัดสินใจด้านปัจจัยบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.86

Independent Samples t-Test และ One-Way ANOVA

1. เพศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1
2. อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย แตกต่างกัน โดยผู้ป่วยอายุมากกว่า 60 ปี ทัศนคติต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมากกว่าผู้ป่วยอายุ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1
3. สถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย แตกต่างกัน โดยผู้ป่วยที่มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีทัศนคติต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมากกว่าผู้ป่วยที่มีสถานภาพโสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

4. การศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย แตกต่างกันโดยผู้ป่วยที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมากกว่าผู้ป่วยที่มีการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

5. อาชีพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย แตกต่างกันโดยผู้ป่วยที่มีอาชีพเกษตรกรมีทัศนคติต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมากที่สุดเมื่อเทียบกับ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ นักเรียน/นักศึกษา ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไปและอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย ไม่แตกต่าง จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

	ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย	
ปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย	r	.422**
	P	.00
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

จากการศึกษาโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยและปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีค่า P อยู่ที่ .00 และค่า r อยู่ที่ .422 จึงแปรความสัมพันธ์ได้ว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ที่ระดับปานกลาง

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

	B	Beta	t	P value
ค่าคงที่	2.831		24.617	.000
ปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย	.136	.422	9.292	.000

จากการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยส่งผลต่อปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($B = 0.136$ $t = 9.292$ $P \text{ value} = 0.00$) จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

จากการศึกษาทัศนคติของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย พบว่า โดยรวมทัศนคติของผู้ป่วยอยู่ในระดับสูงและส่งผลต่อปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($B = 0.136$ $t = 9.292$ $P \text{ value} = 0.00$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐกานต์ คงธรรม, 2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยในการใช้บริการแพทย์แผนไทย ซึ่งผลการวิจัยทัศนคติของผู้ป่วยอยู่ในระดับมากที่สุดไปในทางเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ทัศนคติด้านสุขภาพไม่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยในการใช้บริการแพทย์แผนไทย ($\text{Sig.} = 0.35$) ซึ่งไม่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการมาใช้บริการแพทย์แผนไทยได้ จึงเป็นข้อแตกต่างเนื่องการวิจัยครั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพบว่าทัศนคติของผู้ป่วยส่งผลต่อปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($B = 0.136$ $t = 9.292$ $P \text{ value} = 0.00$) และสอดคล้องกับ (ภัทรภร วัฒนาภิตติกุล, 2562) ได้ศึกษา ทัศนคติ ความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการคลินิกแพทย์แผนไทยประยุกต์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ พบว่า ทัศนคติต่อผู้ให้บริการทางแพทย์แผนไทย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ทัศนคติเชิงบวก) และทัศนคติต่อการบริการทางแพทย์แผนไทย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ทัศนคติเชิงบวก)

จากการศึกษาปัจจัยการตัดสินใจของผู้ป่วยต่อการเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับสูงซึ่งไม่สอดคล้องกับ (ขวัญชนก เทพบัน, 2559) ได้ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกใช้บริการแพทย์แผนไทย ของประชาชนผู้มาใช้บริการที่โรงพยาบาลทั่วไป จังหวัดราชบุรี ผลจากการประเมินระดับสิ่งชักนำสู่การตัดสินใจเลือกใช้บริการแพทย์แผนไทยของประชาชนผู้มาใช้บริการที่โรงพยาบาลทั่วไปจังหวัดราชบุรีพบว่าอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 46.1 เหตุผลที่งานวิจัยไม่สอดคล้องนั้น ผู้วิจัยคาดการณ์ว่า อาจเกิดจากขอบเขตการวิจัยที่แตกต่างกัน ทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน และหลังจากวิกฤตโควิด-19ผ่านพ้นไป ทำให้ผู้คนใส่ใจสุขภาพมากขึ้นปัจจัยการตัดสินใจเข้ารับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทย จึงอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ส่งเสริมให้คนในสังคมมองเห็นคุณค่าคุณประโยชน์ในการใช้บริการเข้ารับรักษาโรคด้วยแพทย์แผนไทย ซึ่งสามารถเป็นอีกทางเลือกในการรักษาโรคได้ ผลักดันภาพลักษณ์ให้คนรุ่นใหม่เข้าถึงได้ ภาพลักษณ์เดิม จะดูเก่าแก่ โบราณ มีอายุมาก ส่งให้ผลให้คนสมัยใหม่มองไปในเชิงลบกว่าการแพทย์แผนปัจจุบัน แพทย์แผนไทยในหน่วยงานของภาครัฐ ยังไม่แพร่หลาย เข้าถึงยาก มีขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก อาจจะต้องปรับปรุงขั้นตอนให้รวดเร็วเหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำปัจจัยอื่นๆ มาศึกษาเพิ่มเติมด้วยเช่นกันนอกจากทัศนคติแล้ว ยังมีปัจจัยอีกมากมาย ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ป่วย เช่น แรงจูงใจ ความพึงพอใจ ทำให้เข้าใจกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น ขอบเขตของการวิจัยก็มีผลกับงานวิจัยเช่นกัน ผลของงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นเช่นกันว่าขอบเขตที่ต่างกัน ผลการวิจัยมีความแตกต่างกัน งานวิจัยครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มขอบเขตการวิจัยไปในระดับภูมิภาค

บรรณานุกรม

- ขวัญชนก เทพปิ่น. (2559). การตัดสินใจเลือกใช้บริการแพทย์แผนไทย ของประชาชนผู้มาใช้บริการที่โรงพยาบาลทั่วไป จังหวัดราชบุรี. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐกานต์ คงธรรม. (2561). ความรู้และทัศนคติด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยในการใช้บริการแพทย์แผนไทย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ดรรารัตน์ รัตนรักษ์ และคณะ. (2564). ประสิทธิภาพและความปลอดภัยของสารสกัดฟ้าทะลายโจรต่อการร่วมรักษาผู้ป่วยโรคโควิด-19 ที่มีอาการรุนแรงน้อย โรงพยาบาลนครปฐม. วารสารแพทย์เขต 4-5 ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2564.
- ภัทรภร วัฒนาภิตติกุล. (2562). ทศนคติ ความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการคลินิกแพทย์แผนไทยประยุกต์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริกร โพธิ์จักร. (8 เมษายน 2565). สมุนไพรใกล้ตัวกับการรับมือและการฟื้นฟูอาการ LONG COVID ที่ปอด (ตอนจบ). เข้าถึงได้จาก กรมสุขภาพจิต:
<https://dmh.go.th/news/view.asp?id=2514>
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2565). สุขภาพคนไทย 2565 : ครอบครัวไทยในวิกฤตโควิด-19. นครปฐม: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).